

Vår saksbehandler
Gard Bonner, tlf.

Dokument dato
18.01.2016
Deres dato
06.11.2015

Vår referanse
15/11471/boga
Deres referanse
15/5116-

Arkivkode

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Forslag til lov og forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner m.m - høring

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap viser til Kunnskapsdepartementets høring vedrørende lov og forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, av 6. november 2015. Den påtenkte loven og forskriften skal gjennomføre direktiv 2005/36/EF og 2013/55/EU.

Direktoratet deler departementets begrunnelse for å gjennomføre ovennevnte direktiver, i en felles horisontal lov og forskrift.

Forslaget til lov og forskrift kan tidvis være vanskelig tilgjengelig, og forutsetter kunnskap om innholdet i direktivene. Dette har bl. a. sammenheng med at noen av formuleringene i loven og forskriften ligger veldig nær opp til direktivtekstene, som i seg selv kan være vanskelig tilgjengelig.

Det vises f. eks. loven § 15, der kan fremstå som uklart hvorfor det skal legges til rette for at arkitekter skal kunne oppdatere sine kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse. Er dette begrunnet med at man skal sikre den faglige utviklingen for arkitekten og/eller for å opprettholde en sikker og effektiv utøvelse av yrket og følge med den faglige utviklingen av yrket? En for lojal gjengivelse av direktivene kan også bidra til å skape flere spørsmål enn det gir svar.

Direktoratet deler også departementets utgangspunkt for så vidt gjelder hva som skal reguleres i henholdsvis lov og forskrift. Det er likevel noen bestemmelser der det kan stilles spørsmål hvorvidt den enkelte bestemmelse bør tas inn i loven eller forskriften. Dette gjelder f. eks. loven § 7 om saksbehandlingsfrister og § 15 som kun kommer til anvendelse overfor arkitekter. § 7 er detaljert, mens § 15 gjelder en "avgrenset brukergruppe (fagpersonale)". Detaljerte lovbestemmelser kan bidra til at det er lovens bestemmelser som utfyller forskriften, i stedet for det motsatt som vel er det vanlige.

Det er hensiktsmessig å se nærmere på hvilke ord som skal defineres og om definisjonen bør stå i loven eller forskriften. Ordene egnethetsprøve og prøveperiode er foreslått definert i forskriften, samtidig som disse ordene også benyttes i loven. Dersom ordene brukes i både lov og forskrift, og det er et behov for å definere disse ordene, bør definisjonen tas inn i loven.

En definisjon av et ord, bør ikke inneholde ord som også krever en definisjon. Det kan bidra til å gjøre regelverket uoversiktlig og vanskelig tilgjengelig. Hvis det likevel er nødvendig å definere et ord med hjelp av andre ord som også må defineres, bør disse definisjonene fremgå av samme lov eller forskrift. I utkastet til lov og forskrift, er f. eks. yrkeskvalifikasjoner (loven § 3 bokst b) definert som kvalifikasjoner bekreftet ved bl. a. kvalifikasjonsbevis eller yrkeserfaring. I forskriften er det tatt inn definisjon av både kvalifikasjonsbevis og yrkeserfaring, § 1-2 bokst a og c.

I noen bestemmelser omtales personer i flertall. Direktoratet foreslår at dette endres slik at person omtales i entall, f. eks. yrkesutøver i stedet for yrkesutøvere og statsborger i stedet for statsborgere (se bl. a. §§ 1 og 2).

Direktoratet mener videre at man med fordel bør bruke samme ord/begreper om et forhold, i stedet for forskjellige ord/begreper. I utkastet til lov og forskrift benyttes f. eks. regulert yrke, mens loven § 2 benytter begrepet lovregulert yrke. I forskriften § 3-5 brukes formuleringen vesentlig forskjell mellom yrkesutøverens kvalifikasjoner og hva som kreves i Norge, mens i § 3-7 brukes formulering vesentlig avvik. Det å bruke forskjellige begreper/formuleringer om det samme, kan bidra til å skape usikkerhet om hva som menes i den enkelte bestemmelse.

Dersom et definert i loven eller forskriften, er det også dette ordet som bør benyttes gjennomgående i de enkelte bestemmelser. En bør være konsekvent ved f. eks. å skrive lovregulert yrke i stedet for regulert yrke.

Utkastet til lov

Lovens tittel

Lovens tittel kan forstås slik at den kun omhandler de situasjoner der en personer har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i en EØS-stat eller Sveits. Personens statsborgerskap – EØS-borger eller tredjelandborger, er i så fall irrelevant. I og med at loven også omhandler EØS-borgeren som har ervervet sine kvalifikasjoner i et tredjeland, og som er blitt godkjent av en EØS-stat, kan tittelen oppfattes som misvisende.

Lov om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner kan i så henseende oppfattes som mer dekkende.

Lovens formål og virkeområde

I utkastet til lov er dens formål og virkeområde omhandlet i hver sin bestemmelse. Dette er sammenfallende med direktiv 2005/36/EU. Direktoratet er likevel i tvil om dette er hensiktsmessig, eller om dette i stedet bør omhandles i en og samme bestemmelse.

Utkastet til §§ 1 og 2 kan oppfattes å komme i konflikt med hverandre. § 1 må forstås slik at det er statsborgerskapet alene, som er avgjørende for en persons rett til å utøve et yrke i Norge på lik linje med de som har sin utdanning herfra. Hvor vedkommende har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner, enten det er i et EØS-land, Sveits eller tredjeland, er da irrelevant. En slik oppfatning gir i så fall grunn til å stille spørsmål ved lovens tittel, som indikerer at yrkeskvalifikasjonene skal være ervervet i en EØS-stat eller Sveits. Direktivets artikkel 1 om formål, nevner også at yrkeskvalifikasjonene skal være ervervet "in one or more other Member States".

I § 2 gjøres det en begrensning ved at personene i tillegg til statsborgerskapet, blir møtt med krav om at yrkeskvalifikasjonene skal være ervervet i en EØS-stat eller Sveits.

Til § 1

Direktoratet formoder at det skal være et komma mellom "ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i Norge" og "i samsvar med med EØS-avtalen.....". Slik utkastet § 1 lyder, kan formuleringen "i samsvar med EØS-avtalen....." peke tilbake på det å erverve sine yrkeskvalifikasjoner i Norge, i stedet for retten til å utøve sitt yrke i Norge på lik linje med de som har ervervet sine kvalifikasjoner her.

Forslag:ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i Norge, i samsvar med EØS-avtalen.....

§ 2

I første ledd første punktum bør det vurderes om det skal være kommategn etter "statsborgere av en EØS-stat eller Sveits", slik det er gjort i § 4 første ledd.

Begrensningen som følger av annet punktum, kan være vanskelig tilgjengelig dersom man ikke kjenner til artiklene i hhv. direktiv 2005/36/EF og 2013/55/EU. Det kan være hensiktsmessig og mer informativt, om

det i stedet fremgår hvilke bestemmelser i loven som ikke kommer til anvendelse overfor sveitsiske borgere. Dette kan tas inn som nytt tredje ledd alternativt nytt annet ledd annet punktum.

§ 2 første ledd tredje punktum gir hjemmel for å gi forskrifter om kvalifikasjoner ervervet i tredjeland og tredjelandsborgere. Direktoratet oppfatter dette slik at man også utvider lovens virkeområde sammenholdt med første punktum. Det vises til at verken ervervelse av kvalifikasjoner i et tredjeland eller å være statsborger av et tredjeland, kan utledes av § 2 første ledd første punktum.

Hjemmel for å gi forskrift som omhandler kvalifikasjoner ervervet i et tredjeland samt tredjelandsborgere, bør vurderes tatt inn som nytt siste ledd.

Forslag til nytt første ledd

Loven gjelder yrkesutøver som er statsborger av en EØS-stat eller Sveits som vil utøve et lovregulert yrke i Norge, og som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner eller fått disse godkjent i en annen EØS-stat eller Sveits. Loven omfatter også tredjelandsborgere som omfattes av direktiv 2004/38/EF.

Forslag til nytt tredje ledd eller annet ledd annet punktum

Loven §§ xx – xx gjelder ikke for statsborgere av Sveits.

Forslag til nytt siste ledd

Departementet kan gi forskrift om nærmere bestemmelser om statsborger av en EØS-stat eller Sveits som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i et tredjeland, og tredjelandsborgere som omfattes av direktiv 2004/38/EF.

Definisjoner

Direktoratet viser til vår kommentar innledningsvis når det gjelder definisjoner.

Direktoratet bemerker at ordene kvalifikasjonsbevis, lovregulert utdanning, yrkeserfaring, prøveperiode og egnethetsprøve, er alle ord som er foreslått definert i forskriften og som også er benyttet i loven. Direktoratet foreslår derfor at definisjonen av disse ordene tas inn i loven i stedet for forskriften.

Det bør videre vurderes om det er behov for å definere begrepet tredjeland.

Midlertidig tjenesteytelse, kapittel 2

§ 7

Bestemmelsen slik den foreslås, er detaljert og bør vurderes tatt inn i forskriften i stedet. Dette kan gi bidra til en mer helhetlig og oversiktlig forskrift for så vidt gjelder de nærmere reglene relatert til midlertidig tjenesteytelse. Gitt at bestemmelsen tas inn i forskriften, bør det samtidig vurderes tatt inn en henvisning til forskriften §§ 8-6 og 8-7.

Om man tar inn en slik detaljert regel i forskriften, vil det likevel være nødvendig med en mer generell bestemmelse om saksbehandlingen, samt hjemmel til å gi nærmere bestemmelser i forskrift.

Annet ledd første punktum kan omformuleres.

Forslag: *Hvis fristen etter første ledd ikke overholdes, skal ansvarlig myndighet innen en måned.....*

I fjerde ledd annet punktum benyttes begrepet arbeidserfaring. Dette bør endres til *yrkeserfaring*, som er begrepet som ellers benyttes i lov og forskrift. Direktoratet legger her til grunn at man med arbeidserfaring mener det samme som yrkeserfaring. Hvis så likevel ikke er tilfelle, så bør også begrepet arbeidserfaring defineres, på lik linje med yrkeserfaring.

Etablering

§ 8

Direktoratet mener det bør vurderes om første ledd kan utgå. Det vises her til at de ulike bestemmelsene inn under kapittel 3 om etablering, viser til flere grunnlag for en eventuell godkjenning – generell ordning, automatisk godkjenning, felles opplæringsrammer og feller opplæringsprøve.

Velger man å beholde første ledd, bør det gjøres en endring slik at det fremgår at bestemmelsen ikke gjelder for yrker som omfattes av automatisk godkjenning og *godkjenning etter feller opplæringsrammer og opplæringsprøve*.

I bestemmelsen brukes begrepet regulert i tilknytning til både yrke og utdanning. Direktoratet foreslår at dette endres til *lovregulert*, hvilket vil være forenlig med begreper som er definert. Vi legger her til grunn at det ikke er forskjell på regulert yrke/utdanning og lovregulert yrke/utdanning. Hvis det likevel er forskjell på hhv. regulert og lovregulert yrke eller utdanning, bør vel også regulert yrke og utdanning, defineres.

Direktoratet mener at det bør fremgå av bestemmelsen at yrket som personen kan utøve i Norge, er det samme yrket som vedkommende har utøvd i den andre EØS-staten eller i Sveits. Dette følger også av formålsbestemmelsen, § 1.

§ 9

Bestemmelsen bør nevne hva som menes med automatisk godkjenning.

Direktoratet bemerker i den forbindelse at i forslaget til forskrift kapittel 4, brukes begrepet godkjenning – ikke automatisk godkjenning. Dette kan oppfattes slik at det er forskjell på automatisk godkjenning på grunnlag av yrkeserfaring, jf. loven § 9, og godkjenning av yrkeserfaring jf. forskriften kapittel 4.

Av lovspeilet fremgår det at forskriften kapittel er gitt med hjemmel i loven § 9.

§§ 10 og 11

Det er hensiktsmessig om bestemmelsene sier hva som menes med hhv. felles opplæringsrammer og opplæringsprøve. På samme måte er det hensiktsmessig om det henvises til konkret artikkel i direktiv 2005/36/EF

§ 14

"Der bruk av yrkestittel er regulert i Norge", foreslås endret til *Er yrkestittelen beskyttet i Norge,*

Dette begrunnes med at man vanligvis snakker om at en yrkestittel er beskyttet, ikke regulert.

§ 15

Direktoratet foreslår at denne bestemmelsen flyttes til forskriften, da bestemmelsen er ment å gjelde kun én faggruppe - arkitekter.

Bestemmelsen fremstår for øvrig som tungt tilgjengelig, og bør vurderes omformulert.

Forslag til tekst:

For å opprettholde en sikker og effektiv utøvelse av yrket og sikre en faglig utvikling, skal det legges til rette for at arkitekten kan oppdatere sin kunnskap, ferdigheter og generelle kompetanse.

Saksbehandlingsregler

§ 16

Direktoratet mener det er hensiktsmessig om bestemmelsen presiserer at ansvarlig myndighet er ansvarlig for utstedelse av profesjonskort både overfor ens egne borgere og borgere av en annen EØS-

stat, og uavhengig av om yrkeskvalifikasjonene er ervervet i Norge. Direktoratet begrunner dette med intensjonen med kortet – bekrefte yrkesutøverens kvalifikasjoner. Gitt denne intensjonen, kunne man ha hevdet at ansvarlig myndighet kun har et utstedelsesansvar overfor ens egne borgere, alternativt de som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner her i landet.

De nærmere bestemmelsene om utstedelse av profesjonskort, bør fremgå av forskriften. Direktoratet mener også at § 16 annet ledd, bør vurderes tatt inn i forskriften

§ 17

Direktivets artikkel 53 oppstiller krav om slike sprogkunnskaper som er nødvendig for å utøve yrket i vertsstaten. Dette er i forslaget til § 17 tolket dit hen at det er krav om norskkunnskaper som er det avgjørende for yrkesutøvelsen her i landet. Forslaget til § 8-2 i forskriften, må leses i lys av kravet i loven § 17.

Kravet om norskkunnskaper kan i gitte situasjoner, kanskje oppfattes å være i konflikt med direktivet. Dette gjelder primært der yrkesutøveren behersker et av de andre skandinaviske sprogene, som mange her i landet forstår.

Direktoratet foreslår at man i § 17 tar inn formuleringen fra artikkel 53, om sprogkunnskaper som er nødvendig for å utøve yrket i Norge. I forskriften kan det tas inn et krav om primært kunnskaper i norsk, men slik at andre skandinaviske sprog kan aksepteres dersom det ikke dette ikke kan få konsekvenser for hensynet til offentlig helse og sikkerhet.

Administrative bestemmelser

§ 21

Bestemmelsen slik den er foreslått, er så vidt detaljert at en bør vurdere om den heller bør tas inn i forskriften.

Direktoratet mener det kan være hensiktsmessig om bestemmelsen omformuleres.

Ansvarlig myndighet skal varsle ansvarlig myndighet i øvrige EØS-stater når en yrkesutøver midlertidig eller varig, får begrenset sin rett til å utøve yrket innen utdanning av mindreårige, herunder barnehage. Varsel skal sendes innen tre kalenderdager etter dato for vedtak eller når dom er rettskraftig.

Plikten etter første ledd gjelder også øvrige yrker som omfattes av loven når yrkesutøveren er dømt for bruk av falsk dokument i sak etter loven..

Varslingsplikten gjelder uten hensyn til lovbestemt taushetsplikt etter forvaltningsloven §

13.

Departementet kan gi

Utkastet til forskrift

Innledende bestemmelser

§ 1-1

Bestemmelsen kan oppfattes som uklar.

I bestemmelsens første punktum fremgår det at forskriften gjelder yrkeskvalifikasjoner ervervet i annen EØS-stat eller i Sveits. Den nevner intet om betydningen av en persons statsborgerskap, ei heller om kvalifikasjoner som en EØS-borger eller sveitsisk borger måtte ha ervervet seg i et tredjeland. Dette kan oppfattes som en begrensning av det som fremgår av lovens bestemmelser og formål og virkeområde.

Annet punktum der det fremgår at forskriften skal ha samme formål og virkeområde som loven, kan oppfattes å komme i konflikt med bestemmelsens første punktum.

Forslag til tekst

Forskriften gjelder en yrkesutøver som er statsborger av en EØS-stat eller Sveits som vil utøve et lovregulert yrke i Norge, og som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner eller fått disse godkjent i en annen EØS-stat eller Sveits.

§ 1-2

Det vises her til ovennevnte kommentarer til utkast til loven § 3.

Midlertidig tjenesteytelse

§ 2-1

Bestemmelsen oppfattes som ufullstendig. Den omtaler kun de tilfeller der yrkesutøveren som skal utøve en midlertidig tjeneste i Norge, kommer fra et land der yrket ikke er lovregulert. Direktoratet mener det også bør sies noe uttrykkelig om de tilfeller der yrkesutøveren kommer fra et land der yrket eller utdanningen er lovregulert.

Forslag til tekst, første ledd

Yrkesutøver som er lovlig etablert i en annen EØS-stat eller i Sveits, og som har rett til å utøve yrket der, har rett til midlertidig å utøve samme yrke i Norge. Er verken yrket eller utdanningen regulert i etableringsstaten, må yrkesutøveren ha utøvet yrket i minst ett av de siste ti årene i en eller flere stater innen EØS eller Sveits.

§ 2-2

Direktoratet mener at overskriften til bestemmelsen ikke samsvarer med bestemmelsens innhold.

Ny overskrift som lyder *Forhåndsmelding* vil i større grad samsvare med innholdet av bestemmelsen.

Direktoratet mener videre at første og annet punktum kan forstås slik at første punktum åpner for en generell adgang for om man vil kreve melding eller ikke, mens annet punktum oppstiller plikt til å inngi melding. Direktoratet er usikker på om dette er intensjonen. Direktoratet foreslår at første punktum utgår, og at "skal" i annet punktum erstattes med *kan*.

Direktoratet mener det er hensiktsmessig om bestemmelsen presiserer at meldingen må inngis før yrkesutøveren utøver den midlertidige tjenesten. Det vil være i samsvar med direktivets art 7 nr 1 "he shall inform in advance..... Å kalle meldingen for forhåndsmelding er, efter direktoratets mening, ikke tilstrekkelig.

Forslag til første ledd første punktum

Ansvarlig myndighet kan kreve at yrkesutøveren leverer en forhåndsmelding før yrkesutøveren skal arbeide i Norge for første gang eller ved vesentlige endringer av opplysningene gitt i forhåndsmeldingen.

Ny § 2-3 om kontroll av yrkeskvalifikasjoner

Direktoratet mener videre at det bør inntas ny bestemmelse - § 2-3 - som har kontroll av kvalifikasjoner, som tema. Innholdsmessig bør en slik bestemmelse ta utgangspunkt i loven §§ 6 og 7. Loven § 7 bør tas inn i forskriften, som del av ny § 2-3. Dette vil bidra til en mer helhetlig og oversiktlig forskrift. En slik bestemmelsen vil innebære at § 2-3 blir ny § 2-4, o.s.v.

Ansvarlig myndighet kan kontrollere yrkesutøverens kvalifikasjoner dersom yrkesutøvelsen har konsekvenser for offentlig helse eller sikkerhet. Kontroll gjøres før yrkesutøveren begynner å arbeide i Norge. Yrker omfattet av loven §§ 9 til 11, er unntatt fra kontroll etter denne bestemmelsen.

Ansvarlig myndighet skal innen en måned etter mottagelse av forhåndsmelding, informere yrkesutøveren om de vil unnlate å kontrollere kvalifikasjonene eller at yrkesutøveren

- a) *har rett til å utøve yrket, eller*
- b) *pålegges å gjennomføre en egnethetsprøve.*

Ansvarlig myndighet skal innen en måned etter å ha mottatt forhåndsmelding, informere yrkesutøveren dersom fristen i annet ledd ikke vil bli overholdt og årsaken til forsinkelsen. Årsaken til forsinkelsen skal løses innen en måned etter underrettelsen, og avgjørelse skal treffes senest to måneder etter å ha løst årsaken til forsinkelsen.

Yrkesutøveren har rett til å utøve yrket i Norge hvis ansvarlig myndighet ikke overholder fristene nevnt i annet og tredje ledd.

Ansvarlig myndighet kan pålegge yrkesutøveren å gjennomføre en egnethetsprøve når det er vesentlig forskjell mellom yrkesutøverens yrkeskvalifikasjoner og den utdanningen som kreves for å utøve yrket i Norge, og denne forskjellen kan skade den offentlig helse eller sikkerhet. Egnethetsprøve kan likevel ikke kreves dersom yrkesutøveren har tilstrekkelig yrkeserfaring til å avhjelpe denne forskjellen. Ansvarlig myndighet skal avgjøre om yrkesutøveren kan utøve yrket i Norge, innen en måned gjennomført egnethetsprøve. Yrkesutøveren har rett til å utøve yrket i Norge dersom ansvarlig myndighet ikke overholder denne fristen.

Yrkesutøveren som er gitt rett til å utøve yrket i Norge etter denne bestemmelsen, kan benytte norsk yrkestittel.

§ 2-3 annet ledd

Direktoratet foreslår at "tittelen på bokmål eller nynorsk" endres til *norsk yrkestittel*.

§ 2-5 første ledd

Direktoratet mener at den innledende formuleringen "Ved søknad om midlertidig tjenesteytelse", bidrar til klarhet. Dette begrunnes med at verken loven eller forskriften for øvrig, omhandler det å søke om slik tjenesteytelse.

Forslag til nytt første ledd

Yrkesutøver som ikke gis rett til å utøve yrket i Norge etter (ny) § 2-3, kan gis delvis adgang til yrket etter bestemmelsen i dette kapittelet. Dette gjelder....

Kapittel 3 - etablering

Direktoratet foreslår at § 3-1 utgår. Kapitlets anvendelsesområde fremgår av kapitlets overskrift, samtidig som også lovens bestemmelser om etablering gir tilstrekkelig informasjon om at det er forskjellige grunnlag for eventuell godkjenning.

Dersom en likevel velger å ha en bestemmelse om anvendelsesområde, bør det i henvisningen til de øvrige ordninger benyttes samme formulering som er gjort i loven – d.v.s. automatisk godkjenning, felles opplæringsrammer og opplæringsprøve.

Direktoratet foreslår videre at forslaget § 3-4 om vilkår for godkjenning, blir ny § 3-1, mens § 3-2 blir ny § 3-3 o.s.v. Dette kan bidra til å gjøre bestemmelsene mer oversiktlige og derigjennom lettere tilgjengelig.

Til § 3-3

Direktoratet foreslår en omformulering

Andre kvalifikasjonsbevis enn de som er nevnt i § 3-2, skal likestilles med bevis etter den bestemmelsen dersom

- a) *kvalifikasjonsbeviset er utstedt av.....*
- b) *opplæringen er fullført...*
- c) *opplæringen er ...*
- d) *opplæringen er på*

Til § 3-5

I første ledd formodes det å være kommategn etter en egnethetsprøve, dersom...

bokstav a) bør presisere at det er tale om yrkesutøverens utdanning
innholdet i yrkesutøverens utdanning avviker...

Direktoratet foreslår at siste del av annet ledd, "og at kvalifikasjonen til yrkesutøver er vesentlig forskjellig i innhold i forhold til hva som kreves", utgår. Annet ledd vil således lyde
Med vesentlig forskjell menes forskjeller i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som er nødvendig for å utøve yrket i Norge.

For øvrig bemerker direktoratet at bestemmelsen ikke inneholder noen henvisning til §§ 8-6 og 8-7.

Til § 3-6

I første ledd annet punktum nevnes muligheten for å pålegge yrkesutøveren enten prøveperiode eller egnethetsprøve, i stedet for at vedkommende har en valgmulighet. Formulering "blant annet i følgende tilfeller", bør endres ved at "blant annet" utgår. Formuleringen indikerer at der er flere alternativer enn i bokstav a til d, uten at det gis noen føringer/hensyn som myndigheten kan se hen hvis man vil nekte yrkesutøveren valget mellom ovennevnte utligningstiltak. Bestemmelsen slik den lyder i forslaget, blir lite forutberegnelig.

I annet ledd foreslås en endret formulering

....., kan ansvarlig myndighet pålegge yrkesutøveren å utføre både prøveperiode og egnethetsprøve.

Direktoratet foreslår at tredje ledd vurderes tatt inn som bokstav e, i første ledd. Dette begrunnes med at alternativene i første og tredje ledd, åpner for å begrense yrkesutøverens valgmulighet. om ansvarlig myndighet skal bestemme formen for utligningstiltak for de som omfattes av tredje ledd.

Forslag til tekst, ny bokstav e) i første ledd

yrkesutøver som omfattes av forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav kapittel 26 om sikkerhet og helse ved arbeid under vann eller økt omgivende trykk,

§ 3-7

Direktoratet viser til tidligere kommentar om å bruke samme begreper/formuleringer i stedet for å ulike begreper/formuleringer om samme forhold. Bruk av forskjellige begreper/formuleringer, kan skape usikkerhet om hva som menes. Det vises f. eks. til første ledd som bruker begreper kunnskap, mens det i annet ledd bokstav b, er brukt begrepet yrkeskvalifikasjoner. Direktoratet er usikker på om begrepene er ment å bety det samme eller om det skal være en forskjell mellom begrepene kunnskap og yrkeskvalifikasjoner.

I bestemmelsens annet ledd bokstav b) er det nevnt "yrkesutøverens yrkeskvalifikasjoner", mens det i første ledd snakkes om kunnskap.

Direktoratet antar at enkelte ord er blitt glemt, i første ledd;

...kunnskap eller livslang læring *som* yrkesutøveren har tilegnet seg, helt eller delvis.....

Alternativt formulering, første ledd

Ansvarlig myndighet skal vurdere om yrkesutøverens yrkeskvalifikasjoner eller livslange læring, helt eller delvis veier opp for den vesentlige forskjellen i forhold til yrkeskvalifikasjonene som kreves i Norge, før det treffes vedtak om utligningstiltak.

Alternativ formulering, annet ledd

Vedtak om utligningstiltak skal *begrunnes*. *Ansvarlig myndighet skal i vedtaket, informere yrkesutøveren om*

- a) hvilket
- b) hvilke ...og begrunnelse for hvorfor forskjellene ikke *avhjelpes av* yrkesutøverens *kunnskap (yrkeskvalifikasjoner?)* eller livslange læring.

§ 3 - 8

I innledningen til første ledd, kan formuleringen "etter en individuell vurdering", utgå.

Forslag til første ledd

Ansvarlig myndighet kan gi yrkesutøveren delvis adgang til et yrke *i Norge når*

- a)
- b) forskjellen mellom som kreves i Norge, *er så vesentlig at.....*
- c)

Annet ledd refererer seg til første ledd bokstav c. Direktoratet foreslår at man vurderer å ta inn dette leddet som del av første ledd bokstav c).

Direktoratet er usikker på hvordan tredje ledd skal forstås.

I bestemmelsen heter det at en søknad kan avvises. I forvaltningsretten forbinder man ofte dette begrepet med at en sak ikke tas til realitetsbehandling, og må forstås som noe annet enn å avslå en sak. Sett hen til merknadene som er gitt til bestemmelsen, formoder direktoratet at det heller bør stå at en søknad kan avslås.

Formuleringen i samme ledd bokstav b, er også uklar. Slik den er foreslått, kan dette vilkåret forstås dit hen at det å sikre måloppnåelsen for å regulere yrket, i seg selv taler for å avslå. Direktoratet formoder at det man har ment er at et avslag er nødvendig for å ivareta intensjonen med reguleringen eller at en innvilgelse ikke ivaretar intensjonen med reguleringen.

Til fjerde ledd, foreslås en omformulering *Når yrkesutøveren får delvis adgang.....*

Samtidig foreslår direktoratet at leddet deles i to punktum, der annet punktum lyder *Yrkesutøveren må tydeliggjøre omfanget av sine yrkeskvalifikasjoner overfor tjenestemottakere.*

Kapittel 4 – etablering – godkjenning av yrkeserfaring

Direktoratet foreslår at overskriften til kapitlet blir sammenfallende med hva som fremgår av loven. I overskriften til loven § 9 heter det automatisk godkjenning på grunnlag av yrkeserfaring. Formuleringen automatisk godkjenning er også benyttet i en del bestemmelser i både lov og forskrift.

§ 4-1

Direktoratet er usikker på hva som menes med innholdet i bestemmelsen. I bestemmelsen er det vist til liste 1 til 3 i vedlegg 1 til forskriften. I loven § 9 er det vist til vedlegg IV til direktiv 2005/36/EF. Gitt at de ulike vedleggene har samme innhold, så bør henvisningen være den samme – enten til direktivets vedlegg IV eller at vedlegg 1 til forskriften, i stedet blir vedlegg til loven. Lov- og forskriftsbestemmelsen sett under ett, kan oppfattes å henvise til forskjellig vedlegg som antas å ha forskjellig innhold.

Direktoratet antar at det er krav om at yrkesutøverens yrkeserfaring og opplæring, skal være relevant for det yrket som skal utøves i Norge og som er omfattet av aktuelle vedlegg. Dette bør presiseres i bestemmelsen.

Hva gjelder bestemmelsens siste punktum, leser direktoratet denne dit hen at det er dokumentasjonen, som omhandler yrkeserfaringen og opplæringen, som skal være tilstrekkelig dokumentert? Vi antar at det er yrkeserfaringen og opplæringen, som skal være (tilstrekkelig) dokumentert.

§§ 4-2 til 4-4

Innledningen til disse bestemmelsene bør omformuleres, da formuleringen som er foreslått kan bidra til usikkerhet med hensyn til hva som egentlig menes.

Forslag

Yrkesutøveren må ha utøvet slike aktiviteter som nevnt i liste, i

a)....

b)....

Kapittel 5 Etablering – felles opplæringsprinsipper

Direktoratet mener det er hensiktsmessig at overskriften til kapitlet, er det samme som benyttes som overskrift i loven §§ 10 og 11;

Etablering – godkjenning etter felles opplæringsramme og opplæringsprøve

Kapittel 6 om europeisk profesjonskort

Direktoratet mener at forslagene til bestemmelser om europeisk profesjonskort, reiser flere spørsmål enn de gir svar, vedrørende søknadsprosedyre, innhold etc. Det vises også til vår kommentar til loven § 16.

I bestemmelsene til dette kapitlet er det blant annet vist til at en søknaden om profesjonskort skal være komplett, konsekvenser av manglende dokumentasjon etc. Det sies dog intet om hva en søknad om profesjonskort bør inneholde av dokumentasjon. Direktoratet mener det er hensiktsmessig om forskriften oppstiller krav til hvilke dokumenter som må legges ved en søknad. Likeledes bør det fremgå av forskriftens bestemmelser, at ansvarlig myndighet i Norge er pliktig til å informere søkeren om

eventuelle manglende dokumenter og om myndigheten kan sette en frist overfor yrkesutøveren om innsendelse av den manglende dokumentasjonen.

Det bør videre fremgå hvilke opplysninger som bør fremgå av profesjonskortet, dersom et slikt blir utstedt, f. eks. type yrke, gyldighetsområde (EØS-stater) og –tid.

I enkelte bestemmelser kan man få inntrykk av at søknad om profesjonskort også er å anse som søknad om godkjenning i forbindelse med både midlertidig tjenesteytelse og etablering. Det vises særlig til § 6-6 annet ledd og § 6-7 annet ledd, der ansvarlig myndighet i Norge kan kreve/gi yrkesutøveren rett til å gjennomføre utligningstiltak. Inntrykket underbygges også av § 6-7 fjerde ledd siste punktum der det fremgår at søknad om profesjonskort er å anse som søknad om godkjenning, formodentlig etter bestemmelse i kapittel 3 til 5.

Gitt at ovennevnte er riktig, bør det fremkomme uttrykkelig i bestemmelsene både om etablering, midlertidig tjenesteytelse og profesjonskort, at søknad om profesjonskort er å anse som søknad om godkjenning.

§ 6-2 annet ledd

Det er uklart hva som menes å utstede støtteerklæring. En generell henvisning til direktivet, uten å nevne hvilket direktiv og bestemmelser i dette direktivet, bidrar heller ikke til noen oppklaring av hva som menes.

En bør vurdere å ta inn i loven og forskriften de aktuelle artikler i direktivet, som kan bidra til å gjøre annet ledd mer oppklarende.

§ 6-3 annet punktum

Annet punktum kan oppfattes som uklar med hensyn til hva som menes med utsteder av kvalifikasjonen. Menes det her f. eks. utsteder av dokumentet eller utdanningsinstitusjonen/arbeidsgiver der yrkesutøveren har ervervet sine kvalifikasjoner?

Direktoratet bemerker for øvrig at det bekreftede kopier, ikke behøver å si noe om riktigheten av opplysningene i dokumentet.

§6-4

Direktoratet oppfatter bestemmelsen til å gjelde saker der en yrkesutøver i Norge ønsker å utøve yrket i andre EØS-land eller i Sveits. Det vises i så henseende til at bestemmelsens første ledd fjerde punktum der det heter at aktuell myndighet skal sende kortet til berørte vertsstater.

Direktoratet mener det er hensiktsmessig om dette presiseres i bestemmelsen.

Det er hensiktsmessig om bestemmelsen deles inn i flere ledd enn det som forslaget lyder på, og da basert på hva som er tema. Ett ledd bør ta for seg fristene, et annet ledd tar for seg hvilke stater som skal underrettes og innholdet i kortet, et for endring i gyldighetsområde, et for gyldighetstid herunder endring.

I første ledd er det uklart hvilke frister som ansvarlig myndighet må forholde seg til. Det synes uklart hvordan annet punktum står seg i forhold til første punktum.

I første punktum nevnes at myndigheten skal kontrollere søknaden og utstede kort, d.v.s. behandle søknaden, innen tre uker. Annet punktum oppstiller en frist på en uke. I loven § 16 annet ledd oppstilles en frist på en uke for å bekrefte at man har mottatt søknaden samt opplyse om eventuelle manglende dokumenter.

Fristen i første punktum starter ved mottagelse av søknaden, mens fristen i annet punktum starter når søknaden er komplett. Hva blir utfallet dersom søknaden først blir komplett senere enn tre uker etter at myndigheten mottok den opprinnelige søknaden.

Direktoratet mener for øvrig at man bør vurdere om første ledd annet punktum kan utgå. Det som vel er det mest sentrale, kommer frem i tredje punktum.

En bør vurdere om første ledd fjerde til og med sjette punktum, tas ut av første ledd og blir nytt annet ledd. Dette begrunnes med at disse setningene har et annet tema enn de første setningene som gjelder frister.

Annet ledd første punktum oppstiller to alternativer for søknad om forlengelse av profesjonskort – d.v.s. forlengelse av kortets gyldighetstid. Direktoratet er usikker på hva som menes med første alternativ vedrørende et ønske om å arbeide i en annen medlemsstat enn der hvor kortet ble innvilget. Dette kan oppfattes slik at kortet i utg.pkt. kun gjøres gyldig for det landet som har utstedt kortet. Hvis så er tilfelle er det underlig at utstedende myndighet skal sende kortet til andre berørte vertsstater, jf første ledd fjerde punktum.

Direktivets artikkel 4c nr. 3 kan derimot forstås slik at kortet gjøres gyldig for konkrete medlemsstater, som angitt i søknaden. Dersom yrkesutøveren ønsker å arbeide i andre stater enn det kortet er gjort gyldig for, må vedkommende søke om utvidet gyldighetsområde, ikke forlengelse i tid.

Forlengelse er vel kun aktuelt der yrkesutøveren ønsker å arbeide en lenger periode enn de opprinnelige 18 månedene.

I annet ledd annet punktum må det presiseres at det er tale om vesentlige endringer i forhold til de opplysninger/forhold som lå til grunn for den opprinnelige søknaden om profesjonskort.

§ 6-5

Det vises til kommentarer til § 6-4 for så vidt gjelder forståelsen av hvordan fristbestemmelsene skal forstås.

I overskriften til bestemmelsen er det vist til loven § 2-4. Direktoratet legger til grunn at henvisningen må bero på en misforståelse da det ikke er foreslått en slik lovbestemmelse. Det formodes også at henvisningen ikke er ment å være forskriften § 2-4 som omhandler informasjon til tjenestebrukere. Direktoratet deler for øvrig prinsippet om at det henvises til konkrete lov- og/eller forskriftsbestemmelser, dersom bestemmelsen er ment å ha en begrenset anvendelse.

§ 6-6

Direktoratet viser til ovennevnte kommentar til § 6-5, annet avsnitt.

I annet ledd er det også vist til loven § 2-4. Det vises i den forbindelse til tidligere kommentarer.

Innledningen til første ledd kan skape inntrykk av at bestemmelser gjelder spørsmålet om godkjenning, heller enn spørsmålet om profesjonskort.

Forslag til ny formulering *I yrker som omfattes av §§ ...*

Direktoratet er usikker på om første ledd skal oppfattes slik at ansvarlig myndighet kan velge om de vil utstede kort eller ikke, uavhengig av om vilkårene for utstedelse er oppfylt. Det vises til formuleringen ..., "skal ansvarlige myndighet vurdere å utstede...". Hvis ansvarlig myndighet er forpliktet til å utstede profesjonskort, gitt at vilkårene er oppfylt, bør dette sies mer uttrykkelig.

§ 6-7

Direktoratet antar at overskrift bør lyde Vedtak om profesjonskort.

Ved fristoversittelse som nevnt i annet ledd fremgår det at profesjonskort vil bli sendt via IMI. Dette oppfattes som at profesjonskort vil bli utstedt. Innebærer dette samtidig at en søknad om etablering, er å anse som godkjent gitt den forutsetningen om at søknad om profesjonskort anses som søknad om godkjenning, jf fjerde ledd annet punktum?

Formuleringen "Ansvarlig myndighet kan få en forlengelse" i tredje ledd, kan indikere at ansvarlig myndighet må henvende seg til noen for å be om aksept for forlengelse. Direktivet nevner at ansvarlig myndighet selv kan forlenge de aktuelle fristene i inntil to uker. Direktoratet foreslår derfor en omformulering.

Fristene etter §§ 6-4, 6-5 og 6-6 kan forlenges i inntil to uker. Ansvarlig myndighet skal informere yrkesutøveren om forlengelsen og begrunnelsen for denne.

I tredje ledd siste punktum nevnes at fristforlengelsen bare skal skje hvis det er strengt nødvendig og fortrinnsvis begrunnet i hensynet til offentlig helse og tjenestemottakerens sikkerhet. Direktoratet bemerker i den forbindelse at direktivets artikkel 4d nr. 5 annet avsnitt om forlengelse hvis strengt nødvendig etc, er knyttet opp mot en gjentatt fristforlengelse – "Such an extension may be repeated once...". I forslaget til § 6-7 er det ikke nevnt noe om muligheten for en gjentatt fristforlengelse.

I fjerde ledd omhandles den som ønsker å etablere seg i Norge og som har fått utstedt profesjonskort, ikke automatisk kan utøve yrket i Norge. Direktoratet formoder at dette gjelder der det er ansvarlig myndighet i en annen EØS-stat, som har utstedt kortet. Hvis så er tilfelle, bør dette presiseres i bestemmelsen.

Kapittel 7 om varslingsmekanismer

§ 7-1

Innholdet i denne bestemmelse fremgår allerede av loven § 21, som er veldig detaljert. Det blir da et spørsmål om forslaget til § 7-1 kan utgå, eller om det vesentlige innholdet i loven § 21 bør tas inn i forskriften.

I bestemmelsen bokstav b) indikeres det at yrkesutøver er et yrke, jf formuleringen om at yrkes som er domfelt for bruk av falske dokumenter, er et yrke som omfattes av varslingsplikten.

Kapittel 8 om saksbehandlingsregler

§ 8-1 tredje ledd

Direktoratet formoder at det er ansvarlig myndighet i en annen EØS-stat, som har utstedt kvalifikasjonsbeviset;

Kvalifikasjonsbevis utstedt av ansvarlig myndighet i en annen EØS-stat, ...

§ 8-2

Bestemmelsen synes å ha språkkontroll som tema, heller enn språkkunnskaper. En bør derfor vurdere å endre overskriften til bestemmelsen til *Språkkontroll*

§ 8-3

I bestemmelsen er det vist til loven § 3-8. Direktoratet er usikker på hvilken bestemmelse det egentlig siktes til.

Det synes uklart hva det siktes til med forholdet om bestemmelsene i § 2-3 og yrkesutøverens rett til å benytte akademisk tittel. Forskriften § 2-3 gjelder bruk av yrkestittel, ikke akademisk tittel.

18.01.2016

15/11471/boga

§ 8-5

Direktoratet mener det er hensiktsmessig at første ledd gjelder yrkesutøver som er statsborger av en annen EØS-stat. Tilsvarende bør annet ledd presisere at bestemmelsen yrkesutøver som ikke er statsborger av en EØS-stat.

Gjelder tredjelandsborgeren rett til å få en søknad vurdert, uavhengig av om vedkommendes familie har til hensikt å komme til Norge?

§ 8-6

Direktoratet bemerker at ingen av bestemmelsene i kapitlene om etablering, inneholder henvisning til denne bestemmelsen.

I første punktum kan begrepene "med praksis under tilsyn" utgå. At prøveperioden skal gjennomføres under tilsyn, fremgår av definisjonen av prøveperiode.

Direktoratet er for øvrig usikker på hva som menes med vandrearbeider. Et søk på internett, ga beskjedne 13 treff, hvorav flere gjengir tekst i direktivet.

§ 8-7

Direktoratet viser til ovennevnte under § 8-6, for så vidt manglende henvisninger i forskriftens øvrige bestemmelser som omhandler utligningstiltak, f. eks. § 3-5.

I annet ledd bør det vurderes å skrive at man skal ta hensyn til *om* yrkesutøver er kvalifisert. I annet ledd annet punktum, bør vertsstaten endres til *Norge*.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Oddmund Foss
avdelingsleder

Gard Bonner
seniorrådgiver